

QUY TRÌNH GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP, KHIẾU NẠI

I. Mục đích

Kịp thời tiếp nhận và xử lý các tranh chấp quyền sử dụng và lấn, chiếm rừng và đất rừng. Từ đó có các phản hồi, phương án giải quyết minh bạch, khách quan.

Hướng dẫn thực hiện các bước công việc, thủ tục cần thiết để giải quyết các vấn đề tranh chấp về quyền sử dụng đất trong quá trình quản lý, bảo vệ và phát triển rừng trên toàn bộ diện tích đơn vị được giao quản lý.

Để đảm bảo giải quyết kịp thời những mâu thuẫn, vướng mắc với nhân dân địa phương trên địa bàn trong quá trình Nhóm tổ chức thực hiện “Phương án Quản lý rừng bền vững”, nhằm đảm bảo hài hòa lợi ích giữa các bên có liên quan. Đồng thời tiếp nhận những ý kiến đóng góp xây dựng để hoàn thiện hơn nữa các tiêu chí quản lý rừng bền theo tiêu chuẩn Quốc tế FSC.

Quy trình được xây dựng dựa vào các quy định của Pháp luật Việt Nam, các tiêu chuẩn của FSC. Đảm bảo lợi ích của Nhóm CC Cao su Linh Hương và các bên liên quan (người dân địa phương, các cơ quan, tổ chức khác...) về quyền sử dụng đất không bị xâm hại đúng theo quy định của Pháp luật.

Hướng dẫn đơn giản, rõ ràng, dễ hiểu đảm bảo cán bộ các Phòng, các đơn vị trực thuộc, hộ nhận khoán và người dân có thể đọc hiểu và khai thác sử dụng có hiệu quả.

II. Căn cứ

- Luật Lâm nghiệp số 16/2017/QH14 ngày 15 tháng 11 năm 2017;
- Luật đất đai năm 2024.
- Nghị định 156/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018 của Chính phủ về quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Lâm Nghiệp;
- Tình hình quản lý sử dụng đất tại tỉnh Bình Phước (cũ) và tập quán canh tác của nhân dân trên địa bàn.

III. Giải thích từ ngữ:

- Tranh chấp đất đai: Tranh chấp đất đai là tranh chấp về quyền và nghĩa vụ của người sử dụng đất giữa hai hoặc nhiều bên trong lĩnh vực sử dụng đất đai.

- Lấn đất: Là việc tổ chức hoặc cộng đồng dân cư đang sử dụng đất tự chuyển dịch mốc giới hoặc ranh giới thửa đất để mở rộng diện tích đất.

- Chiếm đất: Là việc sử dụng đất mà không được cơ quan nhà nước có thẩm quyền cho phép hoặc chủ sử dụng đất cho phép sử dụng hoặc việc sử dụng đất do được Nhà nước tạm giao hoặc mượn đất nhưng hết thời hạn tạm giao, mượn đất nhưng không trả lại đất.

IV. Quy trình giải quyết khiếu nại, mâu thuẫn

1. Phân công người giải quyết khiếu nại:

Khi nhận được một khiếu nại của một thành viên nào đó trong Nhóm, Trưởng Ban Quản lý phải chịu trách nhiệm triệu tập cuộc họp các thành viên để thảo luận rồi chỉ đạo thực hiện trực tiếp giải quyết khiếu nại.

Nhóm Chứng chỉ cao su Linh Hương, giao cho ông Đỗ Văn Diễn - Cán bộ giám sát là người chịu trách nhiệm giải quyết các vấn đề liên quan đến khiếu nại.

2. Quy trình giải quyết khiếu nại:

a. Về tranh chấp quyền sử dụng đất:

- Tổ chức và cộng đồng dân cư có đơn thư khiếu nại về quyền sử dụng đất hoặc quá trình kiểm tra, tác nghiệp của một hay nhiều bên phát hiện có việc tranh chấp quyền sử dụng đất.

- Khi phát hiện hoặc có đơn thư khiếu nại về tranh chấp đất đai thì bên được coi là bị lấn chiếm yêu cầu bên được coi là lấn chiếm tạm ngừng mọi hoạt động trên diện tích đất tranh chấp.

- Ban Quản lý Nhóm chứng chỉ rừng phối hợp cùng với chính quyền địa phương và tổ chức hoặc cá nhân tiến hành kiểm tra hồ sơ, tài liệu và kiểm tra ngoài thực địa những diện tích đất tranh chấp.

- Sau khi có biên bản kiểm tra, các bên liên quan (bao gồm chính quyền địa phương, đại diện nhóm chứng chỉ, các cá nhân liên quan) họp và giải quyết như sau:

+ Trường hợp thứ nhất: Một trong hai bên tranh chấp đồng thuận về trách nhiệm và sai phạm đã được xác minh: Bên sai phạm thỏa thuận bồi thường cho hộ gia đình bị sai phạm.

+ Trường hợp thứ hai: Nếu các bên không tự thỏa thuận được với nhau thì khởi kiện ra tòa án dân sự. Quyết định của tòa án là cơ sở để các bên giải quyết tranh chấp.

Nếu quá trình tranh chấp làm thiệt hại đến vườn/rừng và đất rừng tự nhiên thì tổ chức hoặc cá nhân nào sai phải chịu trách nhiệm theo qui định của pháp luật hiện hành.

b. Lấn, chiếm đất rừng:

1. Đối với tổ chức hoặc cá nhân không có hộ khẩu thường trú tại địa phương nơi xảy ra vụ việc: Ban Quản lý nhóm Chứng chỉ lập hồ sơ giải quyết tranh chấp theo mức độ.

- Mức độ vi phạm hành chính: Cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền xử lý theo Nghị định 91/2019/NĐ-CP, ngày 19 tháng 11 năm 2019 của Chính phủ về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực đất đai hoặc Nghị định 40/2015/NĐ-CP ngày 27 tháng 4 năm 2015 về sửa đổi, bổ sung một số điều NĐ số 157/2013/NĐ-CP ngày 11 tháng 11 năm 2013 của Chính Phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính về quản lý rừng, phát triển rừng, bảo vệ rừng và quản lý lâm sản.

- Mức độ hình sự: Theo qui định hiện hành của pháp luật.

2. Đối với cộng đồng dân cư địa phương sống ven vườn/rừng các thành viên nhóm Chứng chỉ.

+ Đại diện nhóm chứng chỉ, chính quyền địa phương tiến hành điều tra xác minh và lập biên bản trên diện tích đất bị lấn chiếm.

+ Yêu cầu cá nhân, tổ chức làm cam kết không được mở rộng diện tích. Không tiếp tục ảnh hưởng đến tài nguyên rừng của thành viên nhóm chứng chỉ.

+ Đại diện Nhóm cùng mời chính quyền địa phương tổ chức đánh giá mức độ thiệt hại, ảnh hưởng kinh tế đến thành viên Nhóm, triển khai giải quyết tranh chấp theo luật định. Tổ chức hòa giải giữa các hộ gia đình

- Nhóm chứng chỉ rừng kết hợp với chính quyền địa phương, thôn/bản tuyên truyền vận động người dân không xâm phạm, lấn chiếm vườn/rừng trái phép.

- Nếu quá trình tranh chấp làm thiệt hại đến vườn/rừng và đất rừng tự nhiên thì tổ chức hoặc cá nhân nào sai phải chịu trách nhiệm theo qui định của pháp luật hiện hành.

Lưu ý: Các chủ vườn/rừng ngay lập tức ngưng các hoạt động lâm nghiệp nếu có những tranh chấp lớn liên quan đến các chủ sở hữu mà nó chưa được giải quyết.

c. Khiếu nại, góp ý của các bên liên quan

- Ban Quản lý Nhóm Chứng chỉ cao su Linh Hương là đơn vị trực tiếp thu nhận đơn thư khiếu nại, góp ý của người dân và các bên liên quan.

- Ban Quản lý Nhóm mở sổ theo dõi, tổng hợp các thông tin và đơn thư khiếu nại trong vòng 3 ngày đến 1 tuần để cùng phối hợp với các bên liên quan tại địa phương xử lý.

V. Chính sách, quy định về khiếu nại và giải quyết khiếu nại

Chính sách của Việt Nam: Hoạt động khiếu nại, tố cáo của công dân được pháp luật quy định trong Hiến pháp 2013, Luật Khiếu nại 02/2011/QH13, Luật Đất đai 2024 và các văn bản hướng dẫn luật, là cơ sở pháp lý để công dân thực hiện quyền và nghĩa vụ của mình. Việc thực hiện quyền khiếu nại của công dân thể hiện mối quan hệ Nhà nước và công dân trong đó người khiếu nại đề nghị cơ quan nhà nước có thẩm quyền bảo đảm các quyền và lợi ích hợp pháp của chính bản thân người đi khiếu nại.

* Khiếu nại là việc công dân đề nghị cơ quan, tổ chức, cá nhân có thẩm quyền xem xét lại quyết định hành chính, hành vi hành chính của cơ quan hành chính nhà nước, của người có thẩm quyền trong cơ quan hành chính nhà nước khi có căn cứ

cho rằng quyết định hoặc hành vi đó là trái pháp luật, xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của mình.

*Giải quyết khiếu nại là việc thụ lý, xác minh, kết luận và ra quyết định giải quyết khiếu nại.

Quyền khiếu nại, tố cáo của công dân được pháp luật quy định trong Hiến pháp, Luật Khiếu nại, Luật Đất đai và các văn bản hướng dẫn luật, đó là cơ sở pháp lý để công dân thực hiện quyền và nghĩa vụ công dân của mình, đảm bảo thực thi tốt quy chế dân chủ ở cơ sở, đảm bảo các quyền và lợi ích hợp pháp của công dân.

Luật Khiếu nại quy định người khiếu nại là công dân, cơ quan, tổ chức hoặc cán bộ, công chức thực hiện việc khiếu nại. Người khiếu nại phải có năng lực hành vi dân sự đầy đủ (người đủ 18 tuổi và không bị mắc các bệnh tâm thần hoặc bệnh khác mà không thể nhận thức hoặc điều khiển được hành vi của mình hoặc bị hạn chế năng lực hành vi do nghiện ma túy hoặc các chất kích thích khác).

Trường hợp không có năng lực hành vi dân sự đầy đủ hoặc vì lý do khách quan, công dân phải có người đại diện hợp pháp hoặc người giám hộ để thực hiện khiếu nại.

Theo quy định của pháp luật, công dân đủ năng lực hành vi dân sự đều có quyền khiếu nại lên cấp có thẩm quyền xem xét lại quyết định hành chính, hành vi hành chính của cơ quan hành chính nhà nước, của người có thẩm quyền trong cơ quan hành chính nhà nước khi có căn cứ cho rằng quyết định hoặc hành vi đó xâm phạm quyền, lợi ích hợp pháp của mình.

Người dân có quyền khiếu nại về những vấn đề liên quan đến:

- (1) Công tác giao đất: quy trình giao đất, quy trình - thủ tục cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, công tác quản lý đất đai,...
- (2) Công tác giao và khoán rừng: quy trình giao, cách thức giao, hợp đồng giao khoán,...
- (3) Công tác quản lý và bảo vệ rừng: quy trình giao, cách thức giao, hợp đồng giao quản lý bảo vệ,...

- (4) Chi trả dịch vụ môi trường rừng: đối tượng, mục đích, cách thức chi trả,...
- (5) Công tác tăng cường luật pháp và quản lý lâm sản: tuân thủ lâm luật, quản lý tài nguyên rừng,
- (6) Quyền lợi của người dân địa phương, cộng đồng (người dân tộc, bản địa) trong việc sử dụng rừng và khai thác lâm đặc sản phục vụ cho nhu cầu của họ trong quá trình tham gia quản lý rừng bền vững và chứng chỉ tại các công ty lâm nghiệp,...
- (7) Vấn đề bình đẳng giới trong tham gia thực hiện các hoạt động quản lý rừng bền vững

Trên đây là quy trình giải quyết tranh chấp về đất, quyền sử dụng đất và các hành vi lấn, chiếm rừng

Quá trình thực hiện nếu có xảy ra bất cập nhóm chứng chỉ cùng cộng đồng dân cư cùng địa phương, bàn bạc giải quyết. Nhóm chứng chỉ cam kết thực hiện đúng qui trình đã ban hành trong quá trình giải quyết tranh chấp về đất, quyền sử dụng đất (nếu có xảy ra).

Nhóm CC Cao su Linh Hương
THÔNG TIN KHIẾU NẠI

Thôn/Xã		Ngày tháng năm:	
Người soạn thảo:		Số điện thoại:	

Số khiếu nại:.....	Ngày nhận..... Ngày kết thúc	Chỉ định cho Số điện thoại:
Tên người khiếu nại	Địa chỉ:..... Số điện thoại:.....	
Miêu tả vấn đề:		
Chi tiết kết luận:		